

Posudek diplomové práce Petra Sedláčka „Olomoucké tvarůžky – produkce, podnikání, konzum (1938-1960)“, Praha 2014, 128 s.

Samotná volba tématu je pro moderní české hospodářské dějiny a dějiny podnikání přínosem. Sleduje totiž, poprvé v naší historiografii, vývoj celého výrobního oboru od rozptýleného svou podstatou drobného soukromého podnikání k velkoprodukci ve státním podniku, a to v dlouhodobém časovém průhledu. Autor nepodlehл pokušení soustředit se jen na zkoumání znárodnovacích aktů. Druhým specifickým, v odborné literatuře rovněž zatím nepokrytým, je skutečnost, že práce sleduje socializaci oboru, jenž je založen na malopodnikání nezřídka přímo živnostenského charakteru. Pro dějiny podnikání je podstatné, že autor se snaží odpovědět na otázky, v dosavadní literatuře neřešené, a sice, co znárodnění oboru produkci a konzumentovi přineslo.

Ambiciózní pojetí díla od počátku naráželo na charakter pramenné základny, svou podstatou nevyvážené, fragmentované a dílem i nepřístupné v její institucionální části. Přesto autor neobyčejnou pílí a trpělivostí shromáždil takové množství pramenů, které dává globální vhled do problematiky a umožňuje v základních obrysech rekonstruovat vývoj produkce a její základní aspekty. Problematika je sledována jak v perspektivě makroekonomické, tak mikroekonomické. Analýza přechodu od soukromého podnikání ke vřazení jednotlivých výrobních jednotek do centrálně plánované direktivní ekonomiky s jejími personálními a majetkoprávními specifiky a nelogičnostmi je originální a velmi cenná. Dokazuje, že nově nastolený stalinský režim v mnohém v ekonomice tápe, hledá, improvizuje, věci řeší podle priorit, a mezi ně výroba tvarůžků nepatřila.

Struktura práce je logická. Dějiny jednotlivých firem jsou komplementovány validními analýzami přinášejícími údaje o počtech podniků a jejich formě, jejich teritoriální kompozici, vlastnické struktuře, velikosti závodů, technickém vybavení, postavení a struktuře zaměstnanců a jak již bylo řečeno, o objemu produkce ba i jejím vývozu. Vývoj produkce je vztahován k vývoji hospodářského prostředí. Nepodstatnější se ukázala v řízeném hospodářství distribuce suroviny, tedy vhodného nízkotučného tvarohu. Výše produkce se neodvíjela od poptávky po zboží, nýbrž od vstupů do oboru, tak jak byly plánovány a následně realizovány. K interpretacím a závěrům práce, vybavené množstvím srozumitelně zpracovaných grafů, tabulek a příloh, nemám výhrad.

Předloženou bakalářskou prací autor prokázal schopnost tvůrčí historické interpretace historických pramenů a dospěl k závěrům obohacujícím naše znalosti o hospodářském vývoji a reáliích hospodářské změny 40. až 60. let minulého století, jež by si nesporně zasloužily publikování v odborném tisku. Doporučuji ji proto k úspěšné obhajobě.

Hodnocení: výborně

Praha 27. srpna 2014

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.